

Nieuwsbrief

jg. 3 – 2018 – nr. 9.

Geachte Kastelvriend(in),

Hierbij ontvangt u de 9e Nieuwsbrief van de VKHZ.

Op 10 maart a.s. organiseren wij onze tweede Vriendendag, dit jaar in Koudekerk aan den Rijn. Naast lezingen vertellen wij U hoe het er met de stichting (financieel) voorstaat, ook kunt U uw vragen over de stichting en suggesties kwijt.

U komt toch ook?

Mocht U niet in de gelegenheid zijn te komen dan kunt U uw vragen of opmerkingen ook schriftelijk bij ons kwijt opdat wij deze alsnog zullen behandelen.

Bijdrage 2018

Om kosten te besparen sturen wij u geen acceptgiro. Wij vragen u om zelf uw bijdrage (min. € 25,-) over te maken op IBAN: NL87 RABO 0310 8937 71 t.n.v. Vrienden Kastelen Holland en Zeeland o.v.v. uw naam.

Alleen als wij uw bijdrage voor 2018 ontvangen hebben ontvangt u in maart de volgende editie van het Infoblad voor de verzamelmap.

Diegene die de Nieuwsbrief via de post ontvangen zouden wij willen vragen of ze, vrijwillig, een extra bijdrage willen overmaken voor de druk en verzendkosten van de Nieuwsbrief.

V.K.H.Z. Vriendendag - 10 maart 2018

Langs deze weg nodigt het bestuur u uit voor de Vriendendag van de V.K.H.Z. op 10 maart a.s. in Koudekerk aan den Rijn.

Het thema van deze dag is:

De kastelen van Koudekerk aan den Rijn

Een klein dorp als Koudekerk kent een geschiedenis met 4 kastelen. De familie van Poelgeest heeft daarbij een belangrijke rol gespeeld. De heer Albert Dorrestein, voorzitter van het Historisch Genootschap Koudekerk, zal in twee lezingen de geschiedenis van de Koudekerkse kastelen uit de doeken doen. De betekenis van de kastelen en de familie van Poelgeest worden in deze lezingen uitgebreid besproken. Natuurlijk komt ook naar voren wat er nog over is van de historie en de personen die daarop een stempel hebben gedrukt. Een speciaal verhaal met opmerkelijke historische feiten.

Het programma:

11.00-11.15 - Ontvangst.
11.30-12.30 - Lezing over Groot Poelgeest
12.30-12.50 - Bezoek aan Brugkerk.
13.00 13.30 - Lunch.
13.30-13.50 - Begunstigersoverleg.
14.00-15.00 - Lezing over Klein Poelgeest, Den Toll, Foreest en de buitens van Koudekerk.

Aansluitend aan de laatste lezing is er een korte wandeling naar het torentje van kasteel Groot Poelgeest en naar de boerderij Poelgeest, alwaar de maquette van het Kasteel Groot Poelgeest te zien is. Om 16.15 uur sluiten wij deze dag af met een drankje en een hapje.

Adressen:

Ontvangst, lunch en afsluitend drankje zullen verzorgd worden in het Eetcafe de Hoek; Dorpsstraat 50, Koudekerk a/d Rijn.

De lezingen worden gegeven in het zalencentrum "Nieuw onder dak" aan de overzijde van het cafe (Dorpsstraat 65).

Parkeren:

Parkeren kunt u op 4 verschillende locatie's en wel:

- Bij de Kringloopwinkel aan den Rijn, Dorpsstraat 45a. (Dit is een openbare parkeergelegenheid.)
- Op de Dorpsstraat.
- Aan de Rijndijk aan weerskanten.
- Of bij Multifunctioneel Centrum Het Anker aan de Chopinlaan.

Vanaf deze parkeerplaatsen is het nog geen 2 minuten lopen naar het eetcafé.

Openbaar vervoer:

Komt u met het openbaar vervoer dan kunt u op Station Leiden of Alphen aan den Rijn buslijn 169 van Arriva nemen en uitstappen aan de Weidedreef in Koudekerk. Hiervandaan loopt u in vijf minuten naar eetcafe de Hoek.

Voor deze Vriendendag vragen wij een bijdrage á € 20,- pp., introducés € 25,- pp..

Wij hopen u allen in Koudekerk aan den Rijn te zien.

Namens het bestuur:

Jurgen van der Kooij / Vicevoorzitter
Stichting Vrienden van de Hollandse en Zeeuwse Kastelen en Buitenplaatsen

Verslag Excursie 21 oktober 2017

Een Zeeuwse excursie, naar de zak van Zuid-Beveland

De najaars-excursie van 21 oktober 2017 bracht ons deze keer naar het Zeeuwse waterrijke land. Om 10 uur werden we

verwacht in het dorps huis "The Cameronian" te Baarland. De koffie stond klaar in de grote zaal, waar een ieder langzaam aan binnen kwam druppelen en een plaatsje aan de tafels zocht. Onder de vrienden waren ook aanwezig dhr. en mevr. Steketee, de eigenaren/bewoners van het slot Baarland; zij waren de gehele excursie onze gasten. De heer Hermans begon met een lezing genaamd "Kastelen rond Baarland; van hoog naar laag". Door middel van diverse afbeeldingen vertelde hij over het ontstaan van de z.g. vliedbergen die later ook als motte kastelen zijn aangelegd en over de uitkomsten van onderzoeken die ter plaatse zijn gedaan. De kastelen en adellijke huizen van Baarland, Hellenburg, Ellewoutsdijk, Coudorpe en Troje kwamen aan bod. Hierna voorzagen de dames van de "Cameronian" ons wederom van een lekker bakkie, ditmaal met een alom bekende Zeeuwse bolus.

De heer van der Kooij nam achter het kathedraal plaats voor het volgende onderdeel; een beeldpresentatie over de buitenplaats Zorgvliet te Ellewoutsdijk.

Deze buitenplaats ligt tegenover de motte waar het kasteel gestaan zou moeten hebben. Hier moet nog verder onderzoek plaatsvinden. Na enige afbeeldingen, werd er een film van dit buiten vertoond, gemaakt door een neef van de toenmalige eigenaar. Deze film is van voor de Tweede Wereld oorlog. Tijdens deze oorlog is, bij de verovering van de Westerschelde door de Canadezen en Engelsen, het huis gebombardeerd en er is bijna niets meer van over. Er staat nu een eenvoudig buiten op de plaats met o.a. tuinbeelden en vazen.

Na deze wederom interessante lezing was het tijd voor een korte wandeling naar de fundamenten van de Hellenburg.

Deze liggen er goed beheerd bij, en de plaats van de eerdere toren en latere uitbouw naar het grotere geheel zijn goed vast gelegd. Weer terug naar

het dorps huis om de lunch te gebruiken.

Na dit smakelijke intermezzo was een bijzonder object ons volgende doel, het Slot Baarland.

Dus weer in de benen, naar het mooie toegangshek van het kasteelterrein. Wetende dat hier ca. eind 50-er jaren van de 20e eeuw, alleen nog maar een stuk land was met wat opstallen, is er vanaf die tijd, een metamorfose ontstaan. De omtrek van het burchterrein is omgeven door grachten en heeft muren, een poort en torentjes gekregen. Dit alles omgeven door een schitterende tuin met diverse historische objecten en alles in prima staat.

We werden zeer enthousiast door dhr. en mevr. Steketee rond geleid en ook, waar we niet op hadden gerekend, door hun huis, waar o.a. diverse opgravingsstukken aanwezig waren. Het gezelschap heeft dit hogelijk gewaardeerd en ook voor bedankt.

Na dit hoogtepunt reden we in optocht naar het fort Ellewoutsdijk waar we eerst aan de thee gingen.

Wat vindt je zoal in zo'n fort? Twee soldaten gemakken, waar je gezellig naast elkaar zat. De keuken met regenwatervoorziening. Soldaten verblijven, natuurlijk de kruitkamer, en de isoleercellen. Omdat het fort betrekkelijk 'nieuw' is, is het in goede staat. Het is tijdens de beschietingen

aan de waterzijde wel beschadigd. Door de nieuwe dijkverzwaring is het vanaf het water minder zichtbaar. Boven op het fort kun je wel over deze dijk o.a. Terneuzen zien liggen.

Nu terug naar Ellewoutdijk, naar de locatie van het Slot en de buitenplaats. Over de heg was de door een gracht omgeven motte te zien met een mooie brug. Iets verder, verschillende grote tuinvazen. Er moet nog een "follie" zijn. Aan de overzijde aanschouwden we "Zorgvliet". Bij de oprijlaan waren het koetshuis en de restanten van de hekken nog aanwezig.

Hiervandaan reden we in optocht naar de vliedberg van Coudorpe. Het ligt bij een boerderij en je rijdt er zo aan voorbij.

Dan weer in optocht naar het 2500 inwoners tellende plaatsje Borsele. Hier is de bakermat van de Van Bors-selens, de Berg van Troje. In 976 was het al een woonterp en later,

na een houten voorganger, kwam er in de 13e eeuw een stenen bebouwing met een ommuurde voorburcht. Alles was goed waarneembaar en verschillende deelnemers beklommen de nog zeven meter hoge burchtheuvel. Er is bij de voorburcht ook

een bank geplaatst waar de geschiedenis van het kasteel en de oorlog te lezen is.

Na dit tafereel weer aan alle kanten te hebben vast gelegd, was het tijd voor de afscheidsborrel.

In de ter plaatse enige bar, annex friettent, hotel en restaurant, werd er op deze geslaagde dag getoost. Daar was iedereen het wel over eens! Was u er deze keer niet bij? De volgende keer gaan we naar Noord-Holland!

Tot dan, dhr. J.C. Brandhorst

Nieuws van de V.K.H.Z.

Facebook

Sinds afgelopen jaar beschikt de V.K.H.Z. ook over een Facebookpagina. Deze is ontwikkeld en wordt onderhouden door Marca Bultink. Wij zijn mw. Bultink zeer dankbaar voor het werk dat ze voor ons doet. Brengt U eens een bezoekje aan onze Facebookpagina en LIKE ons.

U kunt ons vinden op: www.facebook.com/vkhzn1.

Nalatenschap

De VKHZ heeft uit de nalatenschap van mevrouw W.J. Tijnbout – de Jong het boek "Arentsburg, een Romeinsch militair vlotstation bij Voorburg" ontvangen. Het boek is geschreven door Dr. J.H. Holwerda en uitgegeven in 1923.

Arentsburg is zo'n beetje de bakermat van onze stichting, op het naastgelegen Hoekenburg vond de oprichtingsvergadering plaats waarna een rondleiding volgde over de buitenplaats Arentsburg.

Wij zijn de erven van mevrouw W.J. Tijnbout – de Jong dan ook zeer erkentelijk voor het feit dat ze het boek aan ons hebben willen schenken.

Folder

Om de bekendheid van de stichting naar buiten te vergroten hebben we een folder ontwikkeld. Onze folder zal vanwege zijn fel gele kleur goed opvallen in het folderrek. We zullen de folders verspreiden over diverse locaties, misschien kunt U ons ook helpen bij verspreiding bij U in de buurt.

Redactie

Vanwege gezondheidsredenen heeft Folckert van de Veen zijn werk als coördinator van de redactie neergelegd. Zijn werk is overgenomen door dhr. Robert Ligthelm. Wij bedanken Folckert voor zijn inbreng in de redactie en wensen hem sterkte.

Nieuwe publicaties

'Zij waren van groote en zware steenen'

Recent onderzoek op het gebied van kastelen en buitenplaatsen in Nederland.

Zou op basis van enkele de afgelopen decennia verschenen overzichtspublicaties op het gebied van kastelen en buitenplaatsen de indruk ontstaan dat alles daarover wel zo'n beetje onderzocht en beschreven is, dan wordt dat weersproken door de artikelen in deze bundel. De eerste bundel van de 'Stichting Kastelenstudies Nederland' (SKN).

In de publicatie komen onder meer nieuw ontdekte kasteelterreinen aan bod die de bestaande typonomie ter discussie stellen of uitbreiden. Sommige artikelen sluiten naadloos aan op de actualiteit. Zo zijn recent bij archeologisch onderzoek resten van kasteel de Blauwe Toren te Gorinchem ontdekt. Over dit bijzondere object was tot nu toe vrij weinig gepubliceerd en de vondst van de restanten leidde dan ook tot allerlei speculaties. Het kasteel komt maar liefst in twee artikelen uitgebreid aan de orde.

De bundel bevat ook een artikel over de samenwerking van een architect en een tuinarchitect bij de bouw van buitenplaatsen en de bijbehorende tuinaanleg in Noord-Holland.

Het boek is mede door de toegankelijke toon een uniek naslagwerk en een must voor iedereen die belangstelling heeft voor kastelen en buitenplaatsen en staat onder eindredactie van Rob Gruben en Taco Hermans, bevat 292 pagina's met 11 wetenschappelijke artikelen.

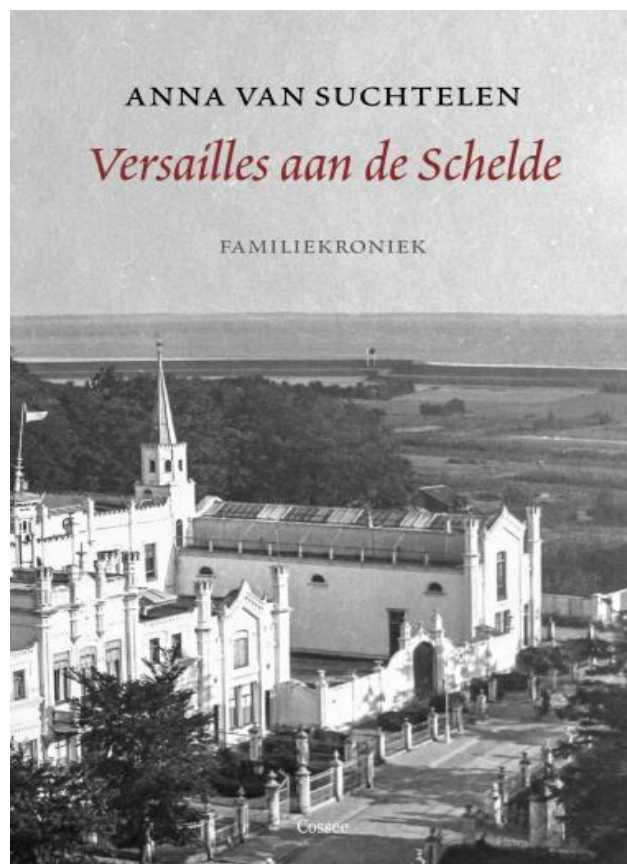
Het boek is rijk geïllustreerd in kleur en genaaid gebrocheerd. ISBN 978-90-827973-0-5.

Het boek kost € 30,- + € 4,50 verzendkosten en is via sknederland@gmail.com te bestellen.

Het verdwenen suikerpaleis van Ellewoutsdijk

Een enkel beeld en waterpartij herinneren aan het verdwenen paleis Zorgvliet in Ellewoutsdijk. Anna van Suchtelen herbouwt het buitenhuis in haar boek 'Versailles aan de Schelde'.

De buitenplaats Zorgvliet is, door Jan Christiaan van Hattum in 1881 rondom de burchtheuvel van een middeleeuwse kasteel aangelegd. Hij heeft zijn fortuin verdiend in de baggerwerkzaamheden met projecten zoals het Noordzeekanaal, Suez-kanaal en Panama kanaal. Rond 1881 wordt hij ambachtsheer door koop van de heerlijkheden Ellewoutsdijk, Driewegen, Coudorpe en Everingen en noemt zich sindsdien Van Hattum van Ellewoutsdijk.

Anna van Suchtelen heeft de geschiedenis van Zorgvliet en haar familie beschreven aan de hand van de drie ambachtvrouwen. Via Frederika komen we bij Jaan (1866-1945) en Guusje (1904-1977). Die laatste was de oma van de schrijfster, ze heeft haar nog goed gekend. In het stadsarchief van Goes trof ze de collectie foto's aan van oom Cor van Hattum, die honderden keren zijn lens op de indrukwekkende wolkenluchten boven de Westerschelde richtte. Versailles aan de Schelde van Anna van Suchtelen.

Het boek is o.a. verkrijgbaar bij: Uitgeverij Cossee, 256 pagina's, 24,99 euro. ISBN 978-90-593675-5-5.

Agenda

t/m 2 september

Ridders en kastelen, een nieuwe kijk op de Middeleeuwen.

De familietentoonstelling Ridders en Kastelen biedt een nieuwe kijk op de middeleeuwen. Op de tentoonstelling is te zien en te ervaren op welke manier die lange periode invloed heeft gehad op wetenschap, cultuur, organisatie en geografie in en van het huidige Europa.

Museon, Stadhouderslaan 37, Den Haag.

Kastelen en buitenplaatsen in het Nieuws.

Landzicht beschadigt tijdens storm

Landzicht, aan de 's Gravenweg in Rotterdam, is, tijdens de storm van 18 januari, getroffen door een omvallende boom.

Het huis is ernstig beschadigd. De helft van het dak is kapot, maar de bewoners zijn ongedeerd. Door de hevige storm zijn op het terrein minstens twee bomen omgegaan, waarvan een op het huis.

De bomen stonden er al heel lang, meer dan 100 jaar, meldt de eigenaar. "Of het nog gerepareerd kan worden? Dat is nog niet duidelijk,

De eigenaar heeft inmiddels de boom om laten zagen en het dak met zeil af laten dekken.

Landzicht staat beschreven in ons Infoblad op pagina 2

Bron: openrotterdam.nl 19-01-2018 – Foto: Tom Riedijk

Jachtslot in Schelluinen na vijf jaar verkocht

Jachtslot Schelluinderberg in Schelluinen is verkocht. Het vervallen kasteel stond sinds 2012 te koop en was eigendom van de erven van de laatste

bewoner, de heer de Waal. Zodra het gerestaureerd is, wordt het pand als woning ingericht, maar voor het zover is, moet het pand, zowel aan de binnen- als de buitenkant, grondig gerenoveerd worden.

Het oudste gedeelte van het slot dateert vermoedelijk uit 1546. In de 19de en eerste helft van de vorige eeuw werd het pand gebruikt als pastorie. In de Tweede Wereldoorlog namen Duitse militairen er hun intrek.

In 2006 raakte het pand beschadigd door een uitslaande schoorsteenbrand. Die schade is nooit hersteld en moet dus nog worden aangepakt. Ook kampt het kasteeltje met lekkages en groeit er in een deel van het pand huiszwam.

De nieuwe eigenaren zijn al gestart met de renovatie en het slot staat al in de steigers.

Bron: AD 3-1-2018- Foto: A. Speelman

Vrijwilligers krijgen villa in handen

Villa Ockenburg uit 1650 is vanaf 18 januari eigendom van de stichting tot Behoud van de Historische Buitenplaats Ockenburgh (SHBO). De gemeente Den Haag draagt dan de sleutel officieel over.

Den Haag heeft voor 1,2 miljoen euro een renovatie laten uitvoeren en is het nu aan de stichting om de binnenkant op te kalefateren. Kosten 2,3 miljoen euro.

Er verrijst een restaurant in het pand, twee multifunctionele zalen, vijf hotelkamers en een streekwinkeltje. Het pand heeft 20 jaar te koop gestaan

Bron: AD van 28-12-2017 - Foto: haacs.nl

Gemeente dreigt eigenaar verwaarloosd Ivicke met dwangsom.

Het college van burgemeester en wethouders van Wassenaar neemt maatregelen tegen de eigenaar van het verwaarloosde rijksmonument Ivicke. De gemeente wacht 'al maanden' op een integrale visie

voor het herstel van de buitenplaats en heeft daar genoeg van.

Op 12 oktober 2016 heeft de Monumentenwacht een inspectierapport opgesteld. Naar aanleiding van dit rapport is er contact geweest tussen het team Vergunningen en de architect van de eigenaar.

De eigenaar heeft weliswaar de dakkapellen en een buitenhuisje wind- en waterdicht gemaakt, maar verder is er niet veel gebeurd.

Met de dwangsom hoopt de gemeente een eind aan die situatie te maken. Ivicke is een exacte kopie van Klampenborg, een landhuis in Denemarken.

Bron: Omroep West – 27-12-2017 – Foto: Heemschut

Voortuin kasteel Assumburg vernieuwd

Het voorterrein van kasteel Assumburg in Heemskerk wordt op de schop genomen. Het voorterrein vormde een groot contrast met de prachtige kasteeltuin.

Doordat de gasten van Stayokay op een andere parkeerplaats kunnen parkeren werd het interessant om het voorterrein van het slot aan te pakken. Voorheen stonden daar auto's op geparkeerd met kuilen en modderpoelen als gevolg. Deze moerassige praktijken behoren vergoed tot het verleden. Er zijn nieuwe klinkerpaden, de voortuin is mooi vlak en wordt na de Kerstbeurs ingezaaid. Ook zijn er stukken met schelpen bestrooid.

De voortuin is wat meer open waardoor het kasteel beter te zien is en door de nieuwe indeling is de tuin makkelijker te gebruiken voor evenementen, maar blijft ook een tuin voor de gasten van de Stayokay.

Het stukje oprijlaan aan de weg moet nu nog gebeuren, daar liggen hopen zand, stenen en staan machines van de klus in de voortuin.

Bron: NHD 19-11-2017 – Foto: A. Speelman

Bezorgdheid over oude Theekoepel Middelburg

De Lokale Partij Middelburg (LPM) vreest dat de monumentale Theekoepel, van de voormalige buitenplaats De Griffioen, ernstig wordt aangetast. De eigenaar mag van de gemeente een trap aanbrengen en toiletten op het niveau waar nu het botenhuis is. De Theekoepel ligt aan de Domburgse Watergang.

De LPM is bang dat het rijksmonument uit 1733 commercieel wordt uitgebaat, maar volgens het college worden trap en toiletten zo geplaatst dat ze zonder schade weggehaald kunnen worden. Ook doen ze geen afbreuk aan het beschermd stadsgezicht.

Bron: PZC van 6-11-2017 & 27-12-2017 – Foto: A. Speelman

Kijk voor meer informatie en nieuws over kastelen en buitenplaatsen op onze website:
www.kastelenhollandzeeland.nl

Stichting Vrienden van de Hollandse en Zeeuwse Kastelen en Buitenplaatsen

Het bestuur:

Voorzitter: Victor Salman – vz@vkhz.nl

Secretaris: Arthur Met – info@vkhz.nl

Penningmeester: Willem Donselaar – pm@vkhz.nl

Vicevoorzitter / website:

Jurgen van der Kooij – webmaster@vkhz.nl

Redactie raad:

Dhr. R.J. Ligthelm – Alg. bestuurslid

Dhr. J. Koot – Dhr. T. Hermans

Dhr. J. v/d Kooij

Medewerkers:

Dhr. M. Fannee - Dhr. J.C. Brandhorst

Dhr. J. Schneider

Dhr. C. Schimmelpenninck van der Oije

Algemeen:

Website : www.kastelenhollandzeeland.nl.

Facebook: facebook.com/vkhzn1

Beheerder: Mw. M. Bultink

Mail adres: info@vkhz.nl

Postadres:

V.K.H.Z.

p/a. Postbus 67

4850 AB Ulvenhout

Telefoonnummer: 06 53371740

IBAN-nummer: NL87 RABO 0310 8937 71

KvK-nummer: 66328810

RSIN-nummer: 856496

Vriendendag 11 maart in Castricum

U wordt op 10 maart tussen 11.00 en 11.15 uur ontvangen in het Eetcafe de Hoek; Dorpsstraat 50, Koudekerk a/d Rijn. met koffie.

Het programma:

- 11.30 uur – Lezing door Albert Dorrestein; Lezing over Groot Poelgeest en zijn bewoners.
- 12.30 uur – Bezoek aan en korte rondleiding door de Brugkerk.
- 13.00 uur – Lunch
- 13.30 uur – Het Vriendenoverleg: Wij u op de hoogte over de stand van zaken bij de V.K.H.Z.
- 14.00 uur – Lezing door Albert Dorrestein; De kastelen Klein Poelgeest, Den Toll, Foreest en de buitens van Koudekerk.
- 15.00 uur – korte wandeling naar het torentje van kasteel Groot Poelgeest en naar de boerderij Poelgeest, alwaar de maquette van het Kasteel Groot Poelgeest te zien is.
- 16.15 uur – Afsluitend drankje met een hapje
- 17.00 uur – Einde Vriendendag.

Kosten voor deze Vriendendag bedragen € 20,-- voor begunstigers en € 25,-- voor een introducé.
Dit bedrag is inclusief entree geld, lunch, koffie en afsluitend drankje en hapje.
Deelname geschiedt geheel op eigen risico!!

Inschrijfformulier:

Ik verklaar hierbij dat ik mijn bijdrage overgemaakt heb op IBAN NL87 RABO 0310 8937 71 t.n.v. Stichting Vrienden Kastelen Holland en Zeeland, onder vermelding van naam en Vriendendag 2018.

Let op! *Deelname is pas volledig bij ontvangst van betaling.*

Inschrijftermijn sluit op 24 februari.

Naam:

Adres:

Postcode :

Telefoon:

Woonplaats:

E-mail:

0 – Ik neem een introducé mee. Naam:

Aanmelden

Met dit formulier, opsturen per post naar,

V.K.H.Z. p/a. Postbus 67, 4850 AB Ulvenhout. (*Vergeet u de postzegel niet!*)

E-mail naar: info@vkhz.nl. Telefonisch: 06 53371740

of met het aanmeldformulier op onze website: www.kastelenhollandzeeland.nl.